

به نام پروردگار مهربان

زبان فارسی

سوم دبیرستان + کنکور

از سری کتاب‌های لقمه

حمزه نصراللهی

مهرماه

به سایت ما سر بزنید!

www.mehromah.ir

محتوای تکمیلی

فروش اینترنتی

مشاوره و برنامه‌ریزی

فیلم‌ها و انیمیشن‌های آموزشی

آزمایشگاه‌های مجازی

ارسال خبرنامه

بازی آنلاین

و ...

◀ برای اطلاع از آخرین اخبار و اطلاعات مربوط به کتاب‌های رشته‌ی ریاضی کد (۲)، رشته‌ی تجربی کد (۳) و رشته‌ی انسانی (۴) و ر.ا به شماره ۳۰۰۰۷۲۱۲۰ پیامک کنید.

زبان فارسی

مؤلف	حمزه نصراللهی
ویراستار علمی	حمیده عبداللہ
چاپ	اول ۱۳۹۴
تیراژ	۵۰۰۰ نسخه
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۱۷-۰۶۴-۲
صفحات	۶۵۰ تومان
مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی	حمزه نصراللهی
مدیر پروژه	سامان شاهین پور
آماده سازی برای چاپ	واحد تولید انتشارات

© کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر منوط به انتشارات مهرماه می باشد هرگونه برداشت از مطالب این کتاب بدون مجوز کتبی از ناشر، ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد

مهرماه

تهران، میدان انقلاب،
خیابان ۱۳ فروردین،
کوچه میانه پلاک ۳۷

دفتر مرکزی: ۶۶۴۰۸۴۰۰
واحد فروش: ۶۶۴۰۸۴۰۳
روابط عمومی: ۶۶۹۶۸۵۸۹
فروش تلفنی و اینترنتی:
۶۶۴۷۹۳۱۱
پيامكه: ۳۰۰۰۷۲۱۲۰
www.mehromah.ir

مقدمه مؤلف

تقدیم به

مادرم

یافته‌ای از مهر و ایثار

می‌دونم که «زبان فارسی» جزء مهم‌ترین و اساسی‌ترین مباحث درسیه و یاد گرفتن درست و دقیق این مبحث، تو فهم متن کتابای درسی و تجزیه و تحلیل بیت‌ها و عبارتها نقش اساسی داره. به علاوه، تو آزمونای سراسری ادبیات فارسی، همیشه پنج تا سؤال از ۲۵ تا سؤال به زبان فارسی اختصاص داره و درست جواب دادن به سؤالاتش، یعنی رسیدن به ۲۰ درصد که توی درصد کُلت خیلی مؤثره. این کتاب با یه طرح نو و منحصر به فرد - قطعاً به عنوان جامع‌ترین منبع آموزش «زبان فارسی» - نتیجه‌ی تلاش بی‌وقفمون برای رسیدن تو به اهداف بلندته؛ برای تو که بهتری و بهترین رو می‌خوای؛ هم یاد گرفتن زبان فارسی رو با آموزش زنجیروار و منحصر به فرد مباحث برات آسون می‌کنه و هم با نکته‌های خاص کنکوری، تو پاسخ به سؤالای آزمونای سراسری، آزمایشی و... به دادت می‌رسه و از همه مهم‌تر، از تمام روش‌های نامناسب و غیر حرفه‌ای و ناکارآمد بیشتر کتابای موجود و نهایتاً هدر رفتن وقت و پراکنده‌خونی، حفظت می‌کنه. خلاصه، یه جای این که مث خیلی از کتابای دور و برت، با یه آموزش خشک و سطحی و بی‌فایده، رفع تکلیف کنیم و با یه تبلیغات دهن‌پُرکن و پرسروصدا، بارِ گریه‌ی راه بندازیم (!) به آموزش دقیق و بنیادی زبان فارسی پرداختیم؛ جوری که مطمئن باش با این شیوه‌ی آموزشی، تو زبان فارسی «استاد» می‌شی. پس چشم از این کتاب بردار و بهش اعتماد کن. تک‌تک کلماتش با برنامه و هدفمند اومده.

ویژگی‌های استثنایی و شگفت‌انگیز این کتاب:

➔ آموزش حرفه‌ای و زنجیروار تمامی مباحث زبان فارسی با تأکید بر «۵+۲» محور و موضوع اصلی کنکور (تکواژ و واژه‌شماری، ساختمان واژه، اجزای جمله، گروه اسمی و وابسته‌های اسم، ویرایش + حذف و انواع آن، شیوه‌ی بلاغی) به ساده‌ترین و بنیادی‌ترین شکل ممکن؛

➔ مثال‌های متعدد و متنوع از داخل و خارج کتابی درسی برآهر می‌بخشد؛

➔ فهرست‌های جامع و کاربردی؛ شامل: «فهرست تمام واژه‌هایی که از نظر تعداد تکواژ و واژه مهمن، فهرست مهم‌ترین مصدرهای فعل‌های مرکب، فعل‌های گذر و ناگذر، ساختارهای مختلف، متهم‌های اسم و ...»؛

➔ نکته‌های خاص کنکوری که لایه‌لای متن درس‌نامه‌ها آمده به علاوه‌ی نکته‌های مربوط به بعضی تفاوت‌ها و راه‌های تشخیص مثنی‌ات متهم فعلی و متهم قیدی، ترکیب‌ی وصفی و اضافی، راه‌های تشخیص وابسته‌های پیشین و پسین اسم، راه‌های تشخیص فعل مرکب و ...؛

➔ نکته‌های خاص و استثنایی بر اساس ذهنیت طراح سؤال که باعث می‌شود تو جواب دادن به سؤال مربوط به اون نکته، بر اساس نظر طراح عمل کنی و تو کم‌ترین زمان ممکن به جواب برسی؛

➔ بررسی «تله‌های تستی» مربوط به بعضی مباحث مهم‌تر، که با دوست‌نشنون دست طراح برات رو می‌شه و مطمئناً برخلاف بقیه، به دام طراح سؤال نمی‌افتی و راحت‌تر به تست مربوط، جواب درست می‌دی؛

➔ بررسی و تحلیل عبارت‌ها و متن‌های نکته‌دار و کنکوری تو پایان هر درس برای تمرین بیشتر، که باعث تقویت بنیه‌ی علمی و افزایش مهارت تو جواب دادن به سؤالا می‌شه؛

➔ مشاوره‌های کنکوری ویژه لایه‌لای متن درس‌نامه، که با خوندن و به کار گرفتنشون، موفقیت تضمینه و رقیبات به گردتم نمی‌رسن؛

➔ تب‌شناسی کاملاً دقیق و علمی سؤالای زبان فارسی تو آزمونا سراسری، آزمایشی و ... همراه با شگردهای پاسخ به سؤالای هر تب؛

➔ نمونه سؤالای زبان فارسی از سال ۸۳ تا ۹۳ با پاسخ تشریحی که تو دو دسته جدا تفکیک شدن: ۱. سؤالات ساده و غیر ترکیبی که تعدادشون لایه‌لای متن درس‌نامه پخش شدن و پس از مبحث‌های سؤال‌ساز اومدن و تعدادشون هم تو بخش سؤالات ته کتاب اومده؛

۲. سؤالات ترکیبی- که ته کتاب قرار گرفته- و ...

به این نشونه‌ها توجه کن...

شامل مطالب و نکته‌هایی که قبلاً خوندی؛ چه تو درسی قبل و چه تو کتاب زبان فارسی سال‌های قبل.

بخشی به گذشته

شامل مطالبی که تو آینده می‌خونی؛ چه تو صفحات بعد و چه تو درسی بعد.

دور نمای آینده

شامل مطالبی که به نوعی با مطالبی که می‌خونی ارتباط داره و نکته‌ای به نکته‌هایی که باید یادگیری اضافه می‌کنه. (۱۱۱۱۱۱۱۱)

مرتبط

از نظر طراح سؤالا؛ از تعداد امواج صوتی می‌تونی بفهمی که مبحث مهمتی یا نه؛ مثلاً «واج و تکواژ و واژه، ساختمان واژه، گروه فعلی و ساختمان فعل، گروه اسمی، وابسته‌های پیشین و پسین اسم و متهم اسم، وابسته‌های وابسته و نقش‌های تبعی، گروه قیدی، ویرایش، حذف و انواع آن، شیوه‌ی بلاغی و ...» که امواجشون چهارتابیه، خیلی خیلی مهمن و هر سال، سوا آزمونا همه‌ی گروه‌های آزمایشی (ریاضی-تجربی-انسانی-هنر-زبان) حضور فعال و پر و پا قرص دارن و در عوض، مباحثی مثنی‌ات ترکیب، نظام معنایی زبان، کلمات یک‌تلفظی و دو‌تلفظی و ... که امواج دوتایی

دارن، کم‌اهمیت‌ترن.

✖ نشون می‌ده که از اون مبحث، اصلاً تا الآن سؤال نیومده و احتمال طرح سؤال ازش توی کنکور خیلی کمه.

● نشون می‌ده که هر مبحث، منبسط کجاست و به قولی، سر و کتش از کجای کتاب درسی زبان فارسی پیدا شده.

📖 **خوندنی**: شامل مطالب و نکته‌هایی که تکمیل‌کننده‌ی اطلاعات درباره‌ی یک مبحث یا موضوعه، مثلاً «خوندنی» های مربوط به «الگوی ساخت گروه کلمات» (صفحه‌ی ۲۳) یا «مکتم در جایگاه مسند» (صفحه‌ی ۱۸۲).

چه طور بخونی؟

✚ قبل از خوندن مطالب درس‌نامه، به تیپ‌های اصلی سؤالای زبان فارسی نگاه کن تا اولاً متوجه بشی که تو آزمون با چه تیپ سؤالایی سروکار داری و ثانیاً بدونی که چه جور باید مباحث رو بخونی تا از پس جواب دادن به انواع سؤالا بریایی.

✚ تمامی مطالب درس‌نامه و توضیح مثال‌های مربوط به هر مبحث یا موضوع رو خوب و دقیق بخون؛ چون همه و همه مهمن.

✚ آموزش مباحث و چیدمانشون بر اساس زنجیره‌ی ارتباطیشونه؛ یعنی مثلاً بین «واج و تکواژ و واژه و گروه و جمله» همچنین رابطه‌ای برقراره و لازمه‌ی یادگرفتن یکی، یادگرفتن مبحث قبلیه. همین‌طوره بین «وابسته‌های پیشین و پسین و وابسته‌های وابسته» یا بین «انواع جمله‌های چندجزئی» و ...

✚ نمونه‌هایی که برا هر مبحث یا موضوع و ته هر درس اومدن، بعضیشون نمونه‌های کتابای درسی‌ن و بعضی دیگه نمونه‌های آزمونا سال‌های گذشته هستن. روی تک‌تک‌شون وقت بذار؛ چون دقیق خوندنشون قدرت تجزیه و تحلیل رو تو هر مبحث و نهایتاً موشکافی

تست‌ها و تشخیص دادن جواب درستشون به شدت بالا می‌بره.

✚ تک‌تک نکته‌هایی که لابه‌لای متن درس‌نامه اومده، نکته‌های مهم کنکورین که نظیرشو تو هیچ جا سراغ نداری و اگه با دقت بخونیشون، به هر سؤالی - حتی اگه از قله‌ی قاف هم بیارن (!) - می‌تونی جواب درست بدی و کلاه شادیتو بندازی هوا (!)

✚ به فهرست‌هایی که برا بعضی مباحث اومدن مثلاً فهرست واژه‌هایی که از نظر تعداد تکواژ و واژه مهمن، فهرست مهم‌ترین مصدرهای فعل‌های مرکب، فعل‌های گذر و ناگذر، شاخص‌ها، ممیزها، متمم‌های اسم و ... خیلی خیلی اهمیت بده. اگه دقیق بخونیشون که دیگه بیا و ببین! از پس سؤالای مربوط به هر کدومشون، راحت برمیای.

✚ بعد از خوندن مطالب هر درس هم، می‌تونی با نمونه تستای ساده و غیر ترکیبی (که لابه‌لای متن درس‌نامه اومده) آموخته‌هاتو بسنجی؛ ✚ تو آخرین مرحله، نوبت به تستای ساده (غیر ترکیبی) و ترکیبی ته کتاب می‌رسه. اون جا می‌تونی با استفاده از همه‌ی آموخته‌هات خودتو محک بزنی. تو جواب دادن به این سؤالا، باید از تمام راه و چاره‌های استثنایی و منحصر به فردی که تو متن درس‌نامه و در قالب «نکته» و «توجه» و «تله»‌های تستی یاد گرفتی، استفاده کنی و مهارتت رو تو جواب دادن به تیپ‌های مختلف سؤالای زبان فارسی بسنجی.

نکته‌های ش ...

ظمنش باش که همه‌ی مطالب این کتاب هدفمند و بایرنامه چیده شده؛ پس همه رو دقیق بخون. نکته‌قناعت کنی و از بعضیافاکتور بگیری. راحت و بی‌هیچ زحابی بخون و تست بزنی تا به امید خدا موفق و پیروز بشی.

تشکر ویژه ...

لازم می‌دانم از صمیم دل از همه‌ی عزیزانی که در تدوین و آماده‌سازی این کتاب یاری‌ام کردند قدردانی کنم؛ به ویژه از:

فهرست

۱۰	تپش‌شناسی سؤالات کنکور
۱۷	بخش اول - واحدهای زبان (واج، تکواژ، واژه)
۸۰	بخش دوم - واحدهای زبان (گروه)
۱۶۴	بخش سوم - واحدهای زبان (جمله)
۲۰۷	بخش چهارم - ویرایش
۲۲۲	بخش پنجم - مباحث بازمانده و تکمیلی
۲۷۴	فصل هفتم - سؤالات ساده و ترکیبی
۲۸۳	فصل هشتم - امه‌ی تشریحی
۲۹۹	خلاصه‌ی سحرآمیز

+ مدیر محترم انتشارات مهر و ماه جناب آقای احمد اختیاری که تألیف و چاپ کتاب، مرهون حسن نظر و یاری‌های ارزنده و سازنده‌ی ایشان است؛

+ دوست عزیز و بی‌بدیل جناب آقای سامان شاهین‌پور، مدیر پروژه و صفحه‌آرای این مجموعه که زیبایی‌های این اثر گوشه‌ای از افسونگری‌های هنر اوست و زحمات بی‌شائبه‌اش جبران‌ناپذیر است؛
+ همکار گرامی سرکار خانم حمیده عبداللہی، تصویرمستاری علمی و دقیق این اثر را عهده‌دار شدند؛

+ دوست گرامی جناب آقای محمد هژبری، تصویرگر هنرمند و توانا که تصویر روی جلد، نشانی از هنرهای خارق‌العاده‌ی اوست؛

+ دوستان و همکاران گرامی ام آقاییان دکتر صاعد نصیریان و امید یعقوبی فرد که همواره از نظرات ارزنده و مؤثر ایشان بهره‌مند بوده‌ام؛

+ دوست عزیزم جناب آقای محسن فرهادی، مدیر هنری انتشارات دوست عزیزم جناب آقای رضا باغبانی، طراح توانمند جلد این مجموعه؛

+ سرکار خانم سمیه جباری، مدیر محترم واحد تولید انتشارات؛
+ سرکار خانم ویدا قلی‌زاده (در بخش حروف‌چینی)، سرکار خانم سمیه حیدری (در نمونه‌خوانی و بازبینی) و نیز سایر عزیزانی که در آماده‌سازی این اثر از هیچ کوششی فروگذار نکردند.

از خداوند متعال برای تمامی این عزیزان سلامتی و بهروزی خواستارم.

سربلند و پیروز باشید

حمزه نصر اللہی

hamzeh.nasrollahi@gmail.com

ارائه‌ی نظرات و پیشنهادات در مورد این کتاب با پیامک به شماره‌ی ۳۰۰۰۷۲۱۲۰